

Firmy a nierówności płacowe w Europie Środkowo-Wschodniej

Iga Magda, Jan Gromadzki, Simone Moriconi

Ostatnie badania pokazują, że firmy odgrywają coraz ważniejszą rolę w kształtowaniu nierówności płacowych. Badamy ten wątek, analizując wzorce nierówności płacowych oraz rolę firm w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Wykorzystujemy duże zbiory danych łączących informacje o pracownikach i pracodawcach z lat 2002-2014. Wykazujemy, że w odróżnieniu od wielu innych uprzemysłowionych krajów nierówności płacowe w Europie Środkowo-Wschodniej zmalały, a ich spadek był szczególnie silny w krajach o najwyższych nierównościach. Wariancja logarytmów znormalizowanych płac spadła najsilniej w Łotwie (z 0,46 w 2006 r. do 0,31 w 2014 r.), Rumunii (z 0,42 w 2006 r. do 0,36 w 2014 r.) i Litwie (z 0,37 w 2002 r. do 0,27 w 2014 r.). Największe zmiany w poziomie nierówności płacowych nastąpiły w latach 2006-2014, co może wskazywać na rolę Wielkiej Recesji oraz dostosowań po kryzysie. W latach 2002-2014 różnice w poziomie nierówności między krajami Europy Środkowo-Wschodniej znacząco się zmniejszyły.

W naszej analizie badaliśmy także to, w jakim stopniu nierówności płacowe powstają wewnątrz firm, a do jakiego stopnia między firmami. Względny rozmiar nierówności płacowych między firmami był bardzo zróżnicowany między krajami i był najwyższy w krajach o najwyższym poziomie nierówności płacowych. W większości krajów Europy Środkowo-Wschodniej doszło do spadku zarówno poziomu nierówności między firmami jak i wewnątrz firm, ale to spadek nierówności między firmami był główną przyczyną spadku nierówności płacowych w latach 2006-2014.

Następnie estymujemy regresję RIF (*recentered influence function*) oraz dokonujemy dekompozycji Blinder-Oaxaca w celu zbadania mikro determinant nierówności płacowych. We wszystkich analizowanych krajach występuje silna relacja między wykonywanym zawodem a wkładem w nierówności płacowe. Sektor działalności gospodarczej jest kolejnym ważnym czynnikiem determinującym poziom nierówności płacowych, przy czym szczególnie istotna jest rola sektora finansowego, który odpowiada za wysoki poziom nierówności. Cechy współpracowników odgrywają bardzo ważną rolę w kształtowaniu nierówności: firmy o większym odsetku pracowników z wyższym wykształceniem wpływają na wzrost nierówności, natomiast firmy o dużym odsetku starszych pracowników wpływają na zmniejszenie poziomu nierówności. W końcu pokazujemy, że zmiany w rozkładzie charakterystyk pracowników i firm prowadziłyby do zwiększenia nierówności w latach 2006-2014, ale zmiany te zostały zrekompensowane zmianami w wycenach charakterystyk indywidualnych oraz miejsca pracy.

Pełna wersja artykułu w języku angielskim:

Magda I., Gromadzki J., Moriconi S. (2019). *Firms and wage inequality in Central and Eastern Europe*. IBS Working Paper 03/2019. http://ibs.org.pl/app/uploads/2019/03/IBS_Working_Paper_03_2019.pdf